

DEVLETİN BAŞI

Andrew Marr (1959), *Independent* gazetesinin eski editörü ve BBC'nin eski siyasi editörü. BBC 1'de *Andrew Marr Show* adında bir programı var. 2005-2012 arasında Radio 4'te *Start the Week* programının eşsunucusuydu. *Andrew Marr's History of Modern Britain* ve *Andrew Marr's The Making of Modern Britain* gibi ilgi gören belgeseller hazırladı. Marr ayrıca kurmaca dışı kitaplarıyla da büyük başarı kazanmıştır.

Mehmet Gürsel 1963 yılında İstanbul'da doğdu. Marmara Üniversitesi İktisat Fakültesi'nden mezun oldu. 8 yıl özel sektörde yöneticilik yaptıktan sonra, gayrimenkul alanında faaliyet gösteren kendi şirketini kurdu. 2003 yılından beri kitap çevirmenliği yapmakta, yayımlanmış 76 kitabı bulunmaktadır. Bir kız babası olan çevirmenin, caz tarihi ile ilgili araştırmaları vardır ve bu konuyla ilgili bir de kitap yazmıştır.

ANDREW MARR

Devletin Başı

Çeviren
Mehmet Gürsel

Roman

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 4730
Edebiyat - 1344

Devletin Başı / Andrew Marr
Özgün adı: Head of State
Çeviren: Mehmet Gürsel

Kitap editörü: Selahattin Özpabalıyıklar
Düzeltili: Eser Demirkan

Tasarım: Nahide Dikel

Baskı: Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1 Baha İş Merkezi
A Blok Kat: 2 34310 Haramidere / İstanbul
Telefon: (0 212) 412 17 00
Sertifika No: 12026

Çeviriye temel alınan baskı: Fourth Estate, Londra, 2015
1. baskı: İstanbul, Ekim 2016
ISBN 978-975-08-3732-6

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2015
Sertifika No: 12334

© Andrew Marr and the Chadlington Consultancy Ltd. 2014

Bu kitapta yer alan karakterler ve anlatılan olaylar tamamen hayal ürünüdür.
Gerçek olaylarla, yaşayan ve ölmüş kişilerle kurulabilecek herhangi bir benzerlik tesadüfidir.

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Kemeraltı Caddesi Karaköy Palas No: 4 Kat: 2-3 Karaköy 34425 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

Harry Cameron Marr için,

Yazarın Notu

Bu kitabın ortaya çıkışı oldukça sıra dışı bir biçimde oldu. Hükümet ve medyanın işleyişini, geleneksel gazetecilikle başarılması mümkün olmayacak bir şekilde gözler önüne sermeye yardımcı dokunacak siyasi bir hiciv yazmak, uzun zamandır yapmak istediğim bir işti. O sırada, politikadan gelen seçkin Gummer ailesinin bir üyesi olan Peter Chadlington'ın aklında da uzun zamandan beri, hükümetin tam kalbinde yer alan ve bomba etkisi yaratacak bir gizemin etrafında şekillenen bir hikâye fikri varmış. Kendisiyle menajerim Ed Victor sayesinde tanıştım ve Peter bana aklından geçenleri aktardı. Daha sonra bir araya gelip kitabın atmosferi ve sunabileceği olanaklar hakkında konuştuk. Ve ben kitabı yazdım; metne önce kendi alanında bir efsane olan Philippa Harrison, daha sonra Robert Lacey tarafından şekil verildi.

Kitabın fikir babası olarak Lord Chadlington'a çok şey borçluyum. Kendisi beni, siyaset ve finans dünyasının, kitaptaki detayların olabildiğince doğru yansıtılabilmesi konusunda yardımcı dokunacak şahsiyetleriyle tanıştırma nezaketini de gösterdi. Diğer yandan, Peter'ın, tek başına hareket etseydi çok farklı bir kitap yazacağını söylemek doğru olacak. Sonuçta ondan, kitaptaki her şeyi onaylamasını ve kabullenmesini beklemiyor, kendisinin kişisel antipatilerim, esprilerim ve aşırı duyarlılıklarımın hiçbir şekilde sorumlu tutulamayacağını özellikle belirtiyorum. Kitaptaki hemen her şey kurmaca olsa da, karakterlerden ve olaylardan bazıları otuz yıllık politika muhabirliği dönemimde yaşadıklarına dayandırılmıştır.

Andrew Marr

Nisan 2014

Önsöz

Siyaset ve siyasal ikna, son elli yıldır sahip olduğum en büyük iki tutku... Bu romanın arkasında yatan temel fikir uzun süreden beri aklımdaydı. Andrew Marr bunu heyecanlı bir siyasi hicve tek başına dönüştürdü. O olmasaydı, bu fikrin hayata geçmesi mümkün olmazdı.

Bazılarınız kitabı okuduktan sonra hikâyenin gerçeklerden çok uzakta durduğunu düşünebilir, “Böyle bir şey asla olamaz” diyebilir. Ancak unutulmamalıdır ki, günümüzde “normal” olarak kabullendiğimiz birçok siyasi tutum, elli, hatta yirmi yıl önce olanaksız olarak nitelendiriliyordu. Oysa bugün, siyasal anlamda nerdeyse her şey mümkün gibi görünüyor.

Andrew’un da değindiği gibi, bu kitabın yazımı esnasında siyasetçilerin ve finansçıların tavsiyelerinden büyük ölçüde faydalanılmış, olayların geçtiği yerlerin olabildiğince doğru yansıtılması bakımından, Downing Street 10 Numara da olmak üzere, birçok kuruma erişim sağlanmıştır.

Peter Chadlington
Nisan 2014

İçindekiler

- 1 18 Eylül Pazartesi
Halk Oylamasına Üç Gün Kala • 15
- 2 16 Eylül Cumartesi
Halk Oylamasına Beş Gün Kala • 37
- 3 18 Eylül Pazartesi
Halk Oylamasına Üç Gün Kala • 57
- 4 15 Eylül Cuma
Halk Oylamasına Altı Gün Kala • 101
- 5 16 Eylül Cumartesi
Halk Oylamasına Beş Gün Kala • 145
- 6 17 Eylül Pazar
Halk Oylamasına Dört Gün Kala • 157
- 7 18 Eylül Pazartesi
Halk Oylamasına Üç Gün Kala • 163
- 8 19 Eylül Salı
Halk Oylamasına İki Gün Kala • 175
- 9 16 Eylül Cumartesi
Halk Oylamasına Beş Gün Kala • 229
- 10 17 Eylül Pazar
Halk Oylamasına Dört Gün Kala • 235

- 11 19 Eylül Salı
Halk Oylamasına İki Gün Kala • 243
 - 12 20 Eylül Çarşamba
Halk Oylamasına Bir Gün Kala • 279
 - 13 21 Eylül Perşembe
Halk Oylaması Günü • 311
 - 14 22 Eylül Cuma
Halk Oylamasından Sonraki Gün • 319
- Sonsöz: 9 Ekim Pazartesi • 325

Başbakan dün Avam Kamarası'ndaki konuşmasında, 21 Eylül Perşembe günü yapılacak halk oylamasında Britanya halkının Avrupa Birliği'nde kalma konusunu, vereceği "evet veya hayır" oylarıyla kesin bir biçimde açıklığa kavuşturacağını söyledi.

Başbakan "büyük koalisyon"u oluşturan ve bakanlar kurulunda yer almayan parlamento üyelerinin alkışları arasında, "Bu oylama gelecek nesiller açısından bir belirsizliği ortadan kaldıracak, bu büyük ulusun mensubu olan çocuklarımız ve torunlarımızın geleceğine dair net bir rotanın çizilmesine yardımcı olacaktır," dedi.

Başbakanın "halk oylamasının, hepimizin hayrı için birkaç aydan daha fazla geciktirilmeyeceğini" vurgulaması, halk oylamasına karşı çıkan kesimde birçok konuda ertelemeye ve hayal kırıklığına yol açtı.

Geçen hafta Alman şansölyesiyle birlikte daha serbest, daha piyasa-dostu bir AB'ye son şeklini vermek üzere Hanover'da bulunan başbakan, Avam Kamarasına, "Evet" oyu için açık ve kesin bir kampanya başlatacağı güvencesini de verdi.

Kısa bir süre öncesine dek başbakanın emrinde işleri bakanı olarak hizmet vermiş ve halen "AB'ye Hayır" kampanyasına liderlik etmekte olan Bayan Olivia Kite ise, Britanya halkını, Brüksel'in "yumuşak, yozlaşmış diktatörlüğü" şeklinde nitelendirdiği birlikle bağlarını koparması için ikna etmek adına, "her yolu deneyeceği, tutkulu, dürüst ve vatansever bir kampanya" yürüteceği vaadinde bulundu.

Gazetemizin yaptırdığı gayri resmi anketler, üç aylık bir zaman içinde "evet ve hayır" oylarının birbirine yakın sayıda seyredeceğini, başbakanın karakter ve liderlik vasıflarının, kararsız oyların rotasının belirlenmesinde en önemli unsur olacağını ortaya koymaktadır.

National Courier, Londra, 22 Haziran 2017 Perşembe

1

18 EYLÜL PAZARTESİ

Halk Oylamasına Üç Gün Kala

Her Şeyi Bilen Adam

Pis bir rüzgâr çıkmıştı. Britanya'nın kaderini belirleyecek halk oylamasına sadece üç gün vardı. Londra'nın finans merkezindeki en sevimsiz binaların birinin en üst katındaki balkonda Golden Cockerel* gururla salınıyordu. 2017 yılında başkentin ufkunu kaplamış onca kocaman sivri cam, peynir rendesi ve zerzevata rağmen, 1980'lerde yaşanan ekonomik canlılıktan kalma, pastırma-limon rengi karışımı bu bina, çirkin renkleri, üzerinde fazla kafa yorulmadığı anlaşılan asimetrik yapısı ve ucuz malzemeleriyle hemen göze çarpıyordu. Mimari, kültürel ve sosyal gerilemenin en başta gelen ölçütlerindendir. Bu yüz karası binanın içinde yer alan Cockerel restoranında, yeme içme hizmeti veren soğuk ifadeli İngiliz yöneticilerinin Fransız köylü mutfağına dair yorumu halkın beğenisine sunulmaktaydı. "Cock"*** son yıllarda ise dışarıdaki sigara içilen terasının, bölgede intihar edenlerin gözde mekânı haline gelmesiyle birlikte kötü bir nam salmıştı.

İş yerinde ezilen Güney Asyalı bir hesap uzmanı bir akşam yemeği sonrası kendini aşağı atmıştı. Batırdığı paralara dair haberlerin ortaya çıkması an meselesi olan bir borsa simsarı, birkaç kadeh Her Şeyi Bilen Adam kokteyli içip sekizinci kattan aşağı atlamıştı. Seyyar Satıcılar Birliği'nin adı hemen hemen herkesçe bilinen ve karısı tarafından bir güzel boynuzlanan başkanı, yakın dostlarının bulunduğu gruba nükteli bir konuşma yaptıktan sonra parmaklıkları aşır kendini aşağıdaki trafiğe bırakmış, o sırada geçmekte olan bir otobüsün ta-

* Golden Cockerel: Altın Horoz (ç. n.)

** Cock: Horoz (ç. n.)

vanından sekip can vermeden önce, gıda ürünleri taşıyan kamyonun lastikleri altında son kez çırpınmıştı.

Bu pazartesi sabahı, şafağın donuk gri ışığında, Cockerel'in altında, kaldırımda cenin pozisyonunda bir ceset yatıyordu. Oradan geçmekte olan polis memurunun bulduğu ilk cesetti bu. Kadın polis cesedin üzerindeki Portekiz kesimi koyu mavi ceketin, bir Alman tasarımcının elinden çıkma, ayak bileklerine kadar uzanan kot pantolonun, alışılmadık bir açıda duran, çizik, ama yeni görünümlü İngiliz sağlam ayakkabıların ve son olarak yarı kurumuş küçük bir kan birikintisinin içinde yatan kıvrıkcık ve dağınık saçlı kafanın görüntüsünü sindirmeye çalıştı. Bir zamanlar yakışıklı, gençten bir adamdı bu. Bu sabah bir yerlerde endişe içinde kıvranan bir kız olacaktı. Belki de bir erkek... Polis arabalarının feryat figan gelerek, acı fren sesleri eşliğinde durup olay yerine bıraktıkları polis memurları, cesedin başında toplanmış meraklı kalabalığı dağıtıp etrafı önce bantla, sonra da plastik örtüyle çevrelediler. Kadın polis memuru başını kaldırıp dışarı doğru uzanan balkona ve rüzgârda iğrenç biçimde gıdaklayan gösterişli metal kuşa dikti gözlerini.

Garip, diye geçirdi içinden.

Çadırın içinde, yeşil üniformalı ambulans görevlileri cesedin üzerine eğilmişlerdi. Ama yapılacak bir şey olmadığını anlamak için çarpık çurpuk olmuş cesede şöyle bir bakmak yeterliydi. Karanlıkta cesedin yanından geçenler onu saatlerce görmezlikten gelmiş, uyuyan bir evsiz sanmış olabilirlerdi.

Kadın polis cesedin yattığı yerden uzaklaşıp Golden Cockerel'in lobiye, oradan da asansöre açılan kapısını tıklattı. Kapı kilitliydi. Her yer kilitliydi. Çok erkendi daha. Temizlikçilerin bile gelmesine daha bir saat vardı. İyi de, nasıl olmuştu olay? Hayattan ümidini kesmiş, sarhoş birinin gecenin geç bir saati, hatta öğle ortası kendini aşağı atması olmayacak bir şey değildi. Ancak bir pazartesi sabahı kim Cockerel'e girmenin bir yolunu bulup da *sonra* oradan aşağı atlardı ki? Başta Thames'in üstündeki köprüler olmak üzere, etrafta bunu çok daha zahmetsizce yapacak bir sürü yer vardı.

Akla pek mantıklı gelmiyordu.

Üç saat sonra, ceset, tekerlekli bir sedyeye sıkıca bağlanmış halde hızla giden bir minibüsün içinde hafifçe sallanırken, ölü adamın cebindeki cep telefonu çalmaya başladı.

Canı Sıkın Ken Cooper

Hattın diğer ucunda, Londra'nın merkezinde trafikte sıkışıp kalmış, özel şoförlü bir Mercedes'in arka koltuğunda oturan iri yapılı bir adam vardı. Adam Britanya'nın bir zamanlar en önemli gazetelerinden biri olan *National Courier*'ın bürosuna gitmek üzere yoldaydı.

Ken Cooper arka koltukta oturmaktan nefret ediyordu. Aç bir kurt gibi yalayıp yuttuğu kahvaltısının ağzında bıraktığı tattan ve ılık deri kokusundan da... Şoförü komik ve geri zekâlı bir DJ'in, onun –Ken'in– okuyucularıyla yaptığı komik ve geri zekâlı telefon konuşmalarını dinlerken ne kadar gazete varsa hepsini okumaktan kaynaklanan mide bulantısından nefret ediyordu. Gününün pazarlama bölümünün sansarları ve tiraj gelincikleriyle yapacağı tartışmalı toplantıyla başlayacağı düşüncesinden de...

Toplantı nasıl geçecekti?

“Patron, Kevin hedef grupla alakalı biraz daha araştırma yaptı. Gazetede çok fazla yaşlı yüz var. Oysa biz yeni ve genç yüzlere ihtiyaç duyuyoruz. Daha az politik olmalıyız. Ben bir çalışma yaptım; bizim için ideal haber nedir, biliyor musunuz? Annabel'in dışında saldırıya uğrayıp Rolex saatleri çalınan zevk sahibi, zengin çocuklar. Daha fazla soyguna ve daha fazla zevk sahibi, zengin çocuğa ihtiyacımız var bizim.”

Sürüngenler. Su sıçanları. Ama onları suçlayamazdınız. Bugünlerde bütün gazeteler aynıydı, hepsi de bindikleri dalı kesen, asabi çocuklar tarafından yönetiliyordu. Ken oldum olası sevdiği mesleğinden nefret eder hale gelmişti.

Şoförünün tercih ettiği güzergâhtan da nefret ediyordu; adam sürekli yan sokaklara, dolayısıyla Alman mühendisliğinin ürünü arabanın güç bela ilerleyebildiği bir kaostan içine dalıyordu dosdoğru. Ken, ev sahibinin mor tüvit takım elbiselere düşkün, sevgilisi gazetelerin renkli hafta sonu eklerinin neredeyse yarısında kapak olan, Eton'da okumuş züppe oğluyla öğle yemeği yiyecek olmasından nefret ediyordu. Altmışlı yıllarda yaptığı gayrimenkul yatırımlarıyla servetini kazanmış ev sahibiyle alıp veremediği yoktu, ama oğlundan nefret ediyordu işte.

Ve Mercedes'inden de nefret ediyordu. Bisikleti olsa daha çabuk giderdi. Tek ayağıyla seke seke yürüse, muhtemelen yine daha çabuk giderdi gideceği yere. İnsanlık tarihinde bu kadar çok taşıtın bu kadar az insanı bu kadar yavaş biçimde bir yerden başka bir yere taşıdığı bir dönem olmamıştı. Ama bunu gazetede haber olarak kullanmaya kalkın bakalım, neler oluyordu...

Yine de tirajların yerde sürünmeye başladığı ve bir zamanların güçlü kudretli muhabir ordularının budalalardan oluşan ve hak ettiklerinden daha az para alan acınası küçük takımlara indirildiği düşünüldüğünde, bir araba ve bir şoför, gazete editörlerinin elinde kalan son yan avantajlardı. Ken de sabahları bürosuna yaptığı bu yolculukları gazetelerini okuyarak, gördüğü hataların altlarını acımasızca çizerek, kötü manşetleri karalayarak, sonra da aykırı haberleri tarayarak ve atladıkları haberlerin, ya da kendi ekibinin gözünden kaçan farklı bakış açılarının bir listesini çıkararak değerlendirirdi. Ardından Witter'a göz gezdirir, sabahki haber toplantısı için aklına gelen fikirleri yazıya döker ve keyfinin yerine gelmesini sağlayacak birkaç kişiyle telefonda laflardı.

Büroda en azından bir düzen, hiyerarşi ve emir komuta zinciri vardı. Ken ev hayatının iş hayatı gibi iyi yönetilmesi durumunda dünyanın çok daha mutlu ve düzenli bir yer olacağını düşünürdü. İsteyken insanlar yerlerini bilir, birbirlerinin kalbini kırmadan edepsiz veya espritüel olabilirdi. Evinin ön kapısının ardındaysa kurallar gizemli bir biçimde farklı olmuştu. Boşandığı karısının asabi yapısı kendisinininkiyle gayet güzel örtüşmüş, işlerin saç saça baş başa kavga etme noktasına geldiği bazı zamanlarda, kadının yumruklarına daha çabuk olduğu ortaya çıkmıştı.

Bu sabah ilk aradığı kişi haber editörüydü. Bazı iyi haberler aldı ondan; en azından gerçek haberler... Dün öğleden sonra Thames'in kıyısına, Battersea Park'ın hemen altındaki ince çamur tabakasına bir ceset vurmuştu. Ken'in polis muhabirlerinin hizmetinde olan ve o bölgede yaşayan bir çocuk *Courier*'ı arayıp olayla ilgili istihbaratı iletmişti. Noel zarfları, hâlâ dağıtılmaya devam edilen birer hediyeydi.

Polisin verdiği bilgiye göre, ceset ellili yaşlarının sonu, altmışlı yaşlarının başında iri yapılı beyaz bir erkekti. Adamın başı ve elleri kesilmişti. Rus mafyasının işi olabilir miydi? Ama polis, merhumun kimliğine dair tek ipucunun, vücudundaki Kraliyet Donanması dövmesi olduğunu açıklamıştı. Yani adam her kimse, İngiliz'di.

Haber editörü haberi kovalama görevini, gazetenin işini doğru düzgün yapan son araştırma muhabiri olan Lucien McBryde'a vermişti. Ama Ken Cooper şimdi ne kadar uğraşırsa uğraşsın, kendini beğenmiş o ibneye kahrolası telefonunu açtıramıyordu.

Ken, McBryde'ın son birkaç gündür tuhaf davranışlar sergilediğini düşünüyordu. McBryde, iddia ettiğine göre ses getirecek politik bir haber yakalamak üzereydi. Eh, ses getirecek politik gelişmelerin yaşandığı bir dönemde oldukları kesindi. Halk oylaması ülkeyi ortadan ikiye bölüyordu. İngilizler politik coşkuyu hissetmekte oldum olası yavaş kalmış bir halktı; ulus olarak hayatta kalabilmelerinin en büyük sırlarından biriydi bu. Ama şimdi, aile üyeleri yemek masalarında birbirinden ayrı düşüyor, iş yerleri futbol ve ağıdadan daha önemli konularda çıkan tartışmalarda kamplara bölünüyordu. Ken arabasıyla şimdiye dek başbakanın bokser cinsi köpekleri andıran, kırışmış yüzünün görüldüğü –“Sizin seçiminiz, sizin geleceğiniz. Sağduyuya oy verin”– birçok reklam panosunun önünden geçmiş, bir o kadar da şimdilerde kızıl saçları, solgun yüzü ve canlı koyu kırmızı dudaklarıyla her geçen gün I. Elizabeth ya da Cate Blanchett'a daha çok benzeyen eski içişleri bakanı Olivia Kite'ın başını çektiği –“Sizin ülkeniz, sizin seçiminiz. Çocuklarınıza özgürlük hediyesi verin”– Avrupa karşıtı kampanyaya ait reklam panosunu geride bırakmıştı.

Ama Lucien McBryde'ın Britanya'nın geleceğine dair kulak tırmalayıcı tartışmalara ekleyeceği bir şey varsa da, bunu gazetenin politika editörü, ya da Ken'le paylaşmamıştı. Adam sadece, her şeyi “değiştirecek” bir şeyin peşinde olduğunu söylemişti, o kadar. McBry-

de her zamankinden daha heyecanlı ve gergin görünüyordu ya, bu, muhtemelen kokainin marifetiydi. Adam son zamanlarda sevgilisinden de ayrılmıştı.

McBryde her neyin peşindeyse, telefona cevap vermiyordu. Ken inledi, telesekretere mesaj bırakmamaya karar verip telefonunu sesize aldı. Belki de ortada haber filan yoktu ve her şey bir bahaneden ibaretti. Eğer öyleyse, ilk kez yaşanacak bir şey değildi bu. Ken Battersea'deki başsız ceset olayına McBryde'in verilmesinden memnun olmuştu. Bu onu sakinleştirecekti. Durulmasını sağlayacaktı. İşine daha büyük bir enerji ve şevkle sarılmasını sağlayacaktı.

Ama yine de telefonuna cevap vermemesi çok büyük kabalıktı. Saat dokuzu geçiyordu. O küçük baş belası hangi cüretle telefonu açmıyordu?

Ken Cooper'ın Dünyası

Stajyer bir deneydi. *National Courier*'in şef editörü stajyere kariyerinin belki de en parlak başarısı gözüyle bakıyordu.

Bu sabah stajyerin işi, *National Courier*'in dışındaki caddeyi gören pencerenin yanında oturmak ve editörün içinde olduğu gümüşü Mercedes'in gelişini gözlemektir. Arabanın geldiğini gördüğü an –“çabu- cak, ama koşmadan”– şef editörün bürosuna gidecek ve ona durumu bildirecekti. Arabanın geldiğinin görülmesiyle Ken Cooper'ın gazete- nin döner kapılarından içeri girmesi arasında geçen aşağı yukarı yüz saniyelik sürede, şef editör dış haberler, ekonomi, kültür-yaşam ve spor editörlerini bir araya toplayabilecekti. Cooper asansörlere doğru yürürken hepsi, yüzlerinde yapmacık bir gülümseme, giriş salonunda bekliyor olacaktı.

Şef editör, “Bir milyonun biraz altında... Geçen yıla göre yüzde sekiz, bahar reklam kampanyası dönemine kıyasla yüzde on daha düşük,” dedi.

“Bok ye! Midlands'da fiyatları indirdik, ona rağmen çuvalladık, öyle mi? *Telegraph* sadece yüzde yedi düşmüş, *Guardian* da öyle. Birkaç gazeteciyi işe almak gibi bir şey hiç aklına geldi mi?”

Şef editör böyle bir ihtiyaç duymamıştı, ama Ken Cooper'a bundan söz etmedi.

Sırada dış haberler editörü vardı. “Malezya'daki kasırgayı tamamen göz ardı ettik, patron. Yirmi bin ölü var, ama haber ön sayfada tek bir cümleyle bile yer almadı.”

“Bok ye! O yirmi bine Chelsea'li zengin çiftle, Harrow'da işe yeni

başlamış oğulları da dahil... *Daily Mail* haberi yaptı; biz yapmadık. Bu senin suçun, benim değil.”

Şimdi de ekonomi editörü: “Patron, Solomon Dundas’tan birinci sınıf bir haber var. Onca görüşmenin ardından, o İskoç bankasıyla yolları ayırıyorlarmış.”

“Bok ye! Dundas kendi çıkarlarını ön planda tutan serserinin teki- dir. Son tüyosu tam bir zirvaydı. Bu gazetede o herifin vıcık vıcık parmaklarının dokunduğu bir başka hikâyeye daha görmek istemiyorum.”

Kültür-yaşam editörü en iyi altı çikolata tarifıyla, Bloody Mary’nin tekrar rağbet görmeye başlamasının nedenleri hakkında yazılmış bir makalenin yanı sıra, Mia Farrow’un oğluyula yapılmış bir röportaj önerisiyle geldi. Ken ona da bok yemesini ve önüne daha ilginç şeyler koymasını söyledi.

Çerçevesiz gözlüklü, suratsız, kel kafalı, zayıf bir adam olan spor editörü, asansörün kapıları kapanmadan hemen önce yetişti gruba. “Patron?”

Ken, “Evet?” dedi.

“Aslında çok önemli bir şey değil... Sadece... Bok ye patron.”

Ken güldü. Kendini daha iyi hissetmeye başlamıştı.

Aynı gösteri hemen hemen her sabah tekrarlanıyordu. Bugünlerde gerginliğin her zamankine kıyasla daha az olduğu söylenebilirdi, çünkü şehirde tek bir haber vardı. *National Courier*’daki herkes ön sayfanın halk oylamasına ayrılacağını biliyordu. Karikatürlerde halk oylaması konusu işlenecek, makale sayfaları halk oylamasında *evet* ve *hayır* oyu vermeye dair yazılarla dolacak, başmakale halk oylamasında *çekimser* kalmakla ilgili olacaktı.

Sabahki editör toplantısının başlamasına hâlâ yirmi beş dakika vardı. Dış haberler editörünün ekibinin önde gelenlerine bok yiyin diyerek önüne ilginç bir şeyler koymalarını söylemesine, ekonomi editörünün bankacılık muhabirine bok ye diyerek o eski, bilindik haber kaynaklarına bel bağlamaktan vazgeçmesini söylemesine, kültür-yaşam editörünün kendisi için çalışan herkese bir işe yaramadıklarını söylemesine, spor editörünün ardı ardına üç sigara yakmasına yetecek bir zaman... İşte büyük bir gazete bu şekilde derlenip toparlanıyordu.

Stajyere kimse bok yemesini söylemedi. Kimse adını bile bilmiyordu. Özenle kesilmiş saçları, bakımlı tırnakları ve gazetecilik diploması

olan yirmili yaşlarının başlarında, iyi giyimli bir genç adamdı. Tüm gazeteciler için elzem olan makul tavırlara sahipti; az çok edebi yeteneği vardı ve bir hayli kurnazdı. Bu avantajlara rağmen, sadece “Hey” olarak biliniyordu. Şef editörün karşısına çıkıp bu durumu protesto ettiğinde, şef editör doğrucu bir tavırla, adının önemli olmadığını, çünkü kimsenin onun adını bilmeye ihtiyaç duymayacağını açıkladı. *Courier*’daki genç gazetecilerin çoğu, tıpkı onun gibi Ealing, Primrose Hill veya Highgate gibi semtlerde ailelerinin evinde yaşayan, mesleki tecrübeye sahip stajyerlerdi. Gazetenin saygın bir gazete olması, gazetecilikte iş bulmanın nerdeyse imkânsız hale gelmiş olması gibi nedenlerle, hiçbirine maaş verilmiyordu. Aslında, bu anlaşmadan herkesin bir çıkarı vardı. Stajyerlerin ebeveynleri, çocuklarının saygın işleri sayesinde arkadaşlarına hava atabiliyor, gazete idaresi ise bedavaya adam çalıştırmış oluyordu. Stajyerler de oldukça iyi vakit geçiriyorlardı. Şef editörün aklına zaman zaman, binlerce ailenin gazetecilik yapma fırsatını asla bulamayacak parlak çocukları gelirdi; ama bunun üzerinde öyle uzun uzun durmaz, çünkü hali hazırdaki sistemin, ekonomik anlamda kusursuz bir işleyişe sahip olduğunu bilirdi.

Şef editör bir gün masasında çalışırken, çocuklarına mali yardımda bulunmak konusunda açık bir biçimde istekli davranan varlıklı ailelerden bazılarının, daha da ileri gitmeye ve çocuklarını işe alması karşılığında *Courier*’a para ödemeye hazır olup olmadıklarını merak etmeye başlamıştı. Stajyerin bankacı babası, oğlunun gazetede çalışması karşılığında halen 30.000 pound ödüyordu. Şef editörün gözünde bu, hayırlı bir iş için harcanmış paraydı: adam akşam yemeği partilerinde veya sıkıcı tatillerde hava atabilmek için bir tabloya 100.000 pound ödemişse, 30.000 pound, kalın kafalı, ama iyi niyetli oğlunun gazetecilik kariyeriyle hava atması için oldukça küçük bir bedeldi. Bu paranın yarısı gazetenin kasasına girerken, diğer yarısı şef editöre kalıyordu. Öte yandan şef editör, Ken Cooper’ın günün birinde neler olup bittiğini anlamasından korkuyordu; öyle bir günün çok nahos bir gün olacağı açıktı. Yani stajyer gazetede sonsuza dek kalamazdı; o sadece bir deneydi. Bu arada herkes ona “Hey” diye hitap ediyor, dedikodu köşe yazarı olmayı hayal eden stajyerse her nasılsa bundan vazgeçmiyordu. Genç adamın cıvık bir tarzı vardı; bir gün birisinin kendisine bok yemesini söyleyeceğine tutkuyla inanıyordu.